

The New York Times'ten çarpıcı analiz

aa

19/01/2011

The New York Times gazetesinde yayımlanan bir makalede, Lübnan'daki siyasi krize çözüm arayışlarının, Ortadoğu'da güç dengelerinin değiştiği ve Türkiye'nin etkinliğinin giderek arttığını gösterdiği yorumu yaptı.



Anthony Shadid imzalı "Lübnan, Ortadoğu'da Nüfuz Sahiplerinin Değiştiğini Gösteriyor" başlıklı makalede, Lübnan'da son yılların en büyük krizinin yaşandığı ve bu krizin çözümünde Suudi Arabistan ve ABD'nin etkisiz kaldığı belirtildi.

Makalesinde Ortadoğu'da uzun yıllardır etkin olan Suudi Arabistan ve Mısır'ın etkisinin azaldığını kaydeden Shadid, "Türkiye, İran ve Katar gibi ülkelerin yükselen güçler olarak ortaya çıktığını, ABD'nin ise Tunus ve Irak'taki bazı örnekler gibi Lübnan'daki krizi de çaresizce izlediğini" yazdı.

"Arap dünyasında, Arap-İsrail sorunundan Lübnan sorununa kadar bir dizi anlaşmazlıkta, Türkiye'nin en dinamik, iddialı ve bağımsız dış politikaya sahip ülke konumunda" olduğunu kaydeden Shahid, bu politikanın başarısının "Amerika'nın uzun zamandır Ortadoğu'da sürdürdüğü, düşmanlarını yalıtma ve dışlama çabası üzerine kurulu politikasına yönelik de örtük bir eleştiri olduğunu" ifade etti.

Shahid, Beyrut'ta önde gelen köşe yazarlarından Sarkis Naoum'un "Türkiye, bence aksi ispatlanana kadar bölgenin yeniden düzenlenmesinde vazgeçilmez bir ülke" sözlerine yer vererek, şunları kaydetti:

"Türkiye'nin ve diğerlerinin, 'galip de yok mağlup da yok' formülüne dayalı çok karmaşık bir siyasi manzarada, Lübnan krizine yaptıkları müdahaleler, şu ana kadar daha çok sembolik boyutta kaldı. Ancak, Türkiye'nin neredeyse ilgisiz olduğu önceki krizlerin aksine, yeni çabası ülkenin bölgesel süper güç olarak yükselmesinin sinyallerini veriyor."

Shadid makalesinde, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, pazartesi günü Katar ve Suriye liderleriyle görüşmek için Suriye'ye hareketinden önce "Bölgemiz, Lübnan'ın yeni bir belirsizlik ortamına girmesiyle başa çıkamaz. Bu krizi aşmak için neler yapabileceğimizi ve diğer ülkelerin neler yapması gerektiğini istişare edeceğiz" dediğini aktardı.

Şam'daki zirvenin ardından Türkiye ve Katar Dışişleri Bakanlarının salı günü Beyrut'u ziyaret ettiğini kaydeden Shahid, yetkililerin anlaşmazlığın bütün taraflarıyla görüştiklerini hatırlattı. Shahid, "Ziyaretin kendisi, bazı yetkililerin tanımladığı gibi 'tutarsız Suudi politikası ile odaksız ABD politikasının' bıraktığı boşluğu dolduracak daha yoğun bölgesel bir çabanın işareti olarak görülüyor" diye yazdı.

Shadid, Hariri'nin dış politika danışmanlarından Muhammed Çettah'ın, "Lübnan'da ABD'nin rolünü girişken olarak adlandıramam. Merkezi konumda olduğunu da söyleyemem. Bölgesel aktörler çok daha fazla görünür konumda" sözlerine atıfta bulunarak, "Türkiye'nin uyuşmazlığa müdahalesinin, bölgede ABD'nin istekleriyle her zaman uyuşmayan bazı inisiyatiflerin izinden gittiğini, 2008'in

mayıs ayında Türkiye'nin arabuluculuğunda Suriye ve İsrail arasında dolaylı görüşmeler yapılacağı açıklanmasının, ABD'li diplomatları şaşırttığını" belirtti.

Anthony Shadid, makalesinde şunları kaydetti:

"Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, salı günü Lübnan'a gittiğinde nadir rastlanacak koşullarla karşılaştı. İki taraf da Türkiye'nin varlığından memnundu. Hariri'nin dış politika danışmanı Çettah, Türkiye'nin 'bölgedeki diğer ülkelerle kıyaslandığında en iyi pozisyonda bulunduğunu' söyledi."

Meclis Başkanı Nebih Berri'nin yardımcısı Ali Hamdan'ın da Türkiye'nin 'destekleyici' olduğunu ifade ettiğine değinen Shadid, Hamdan'ın "Onların uluslararası ilişkileri, ulaşılabilecek her türlü çözümün pazarlanmasında yardımcı olacak" sözlerine yer verdi.